

6. Поворознюк І.М., Будзінський, В.І. Формування програм антикризового управління на підприємствах індустрії гостинності під час криз. *Економіка та суспільство*. 2023. №55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-80>.

7. Богуславська С., Білоус С., Дяк В. Стратегії антикризового управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-17>.

**Кучмійова Т. С.,**

канд. екон. наук, доцент,  
доцент кафедри економічної кібернетики,  
комп'ютерних наук та інформаційних технологій

**Тіхонова В. О.,**

здобувачка вищої освіти 3 курсу  
обліково-фінансового факультету  
спеціальності 071 Облік і оподаткування  
Миколаївського національного аграрного університету  
м. Миколаїв

## **ВИКОРИСТАННЯ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЙ У ФІНАНСОВИХ ТА БІЗНЕС-ПРОЦЕСАХ**

Блокчейн є перспективною базовою технологією з великим потенціалом застосування в фінансовому секторі. З одного боку, банківська індустрія стикається з наслідками лібералізації процентних ставок і зниженням прибутковості через зменшення ставок. З іншого боку, на її розвиток впливають економічні зміни, зростання інтернету та фінансові інновації. Фінансовий сектор потребує термінових змін і шукає нові способи для досягнення зростання. У цьому контексті блокчейн здатен революціонізувати технології, які лежать в основі платіжних, клірингових і кредитних систем, модернізуючи і трансформуючи їх. Ключовою характеристикою блокчейна є використання алгоритмів програмного обчислення, що виключають стороннє втручання та мінімізують вплив людського фактору на прийняття рішень системою. У зв'язку з цим важливо дослідити, як провідні компанії та розвинені країни вже впроваджують цю технологію.

Все частіше в обговореннях серед працездатного населення світу можна почути терміни «блокчейн», «криптовалюта» та «смарт-контракти». Однак не всі країни готові впроваджувати ці технології у роботу компаній чи державних структур. Лише найбільш розвинені держави намагаються інтегрувати блокчейн у свої фінансові та бізнес-процеси. Технологія

блокчейн має значний потенціал для підвищення ефективності бізнесу, особливо у сфері фінансових послуг та посередництва.

Блокчейн – це система для передачі транзакцій, яка одночасно їх шифрує через Інтернет за допомогою Інтернету речей (IOT), але без централізованого контролю. Прозорість забезпечується через незалежні бухгалтерські записи. Хоча ця технологія може використовуватися в різних сферах, вона показала найбільший потенціал у фінансовій галузі, особливо для додатків у сфері фінансових технологій (FinTech). Блокчейн забезпечує ефективну роботу бізнесу, покращуючи безпеку, довговічність та прозорість, що значно знижує транзакційні та операційні витрати, особливо в банківському секторі.

Однією з найбільш захопливих переваг використання блокчейн-технології для фінансових транзакцій є усунення третьої сторони завдяки самій блокчейн-системі, що мінімізує ризики крадіжки даних та шахрайства. Ця технологія функціонує децентралізовано, адже ніхто не має повноважень на створення або перевірку транзакцій [3]. Усі учасники, підключені до блокчейн-мережі, мають записи блоків, які містять інформацію про транзакції, синхронізовані кожні десять хвилин. Кожна агентська система може доступатися до даних на сервері та перевіряти транзакції при створенні кожного нового блоку. Після створення блоку інформацію неможливо змінити чи видалити, оскільки це потребує видалення її з усіх систем, підключених до платформи, що є неможливим.

Технологія блокчейн дозволяє проводити фінансові транзакції в реальному часі, замінюючи традиційні паперові гроші. Завдяки блокчейн-майнінгу, кожен учасник платформи перевіряє транзакції, що усуває ризик подвійних витрат і знімає потребу в дорогих періодичних фінансових аудитах. Саморегулююча природа блокчейну також усуває необхідність у незалежному регуляторному органі та його витратах. Блокчейн уже здійснив революцію у фінансовій сфері, і багато банків по всьому світу активно інвестують у цю технологію. Вона дає змогу банкам виконувати різні функції, такі як платежі, кліринг, розрахунки та сек'юритизацію без посередників. Крім того, розумні контракти дають можливість банкам автоматизувати трудомісткі та ресурсоємні процеси, наприклад, перевірку відповідності чи обробку. Лише блокчейн може допомогти банкам ефективно обробляти та надавати позики і кредити, створюючи більшу прозорість і довіру у фінансуванні торгівлі. Системи, що застосовуються в банківській та інших фінансових галузях, наразі залежать від посередників для управління транзакціями. Впровадження блокчейн-технологій значно знизить витрати на адміністрування та ще більше обмежить можливості маніпулювання даними.

Фінансові індустрії першими визнали потенціал блокчейн-технології та інтегрували її у свої процеси. Хоча на початку біткойн викликав

неоднозначну реакцію, він все ж зумів привернути увагу і посилити інтерес до блокчейн-технології, яка тепер вважається наступною великою революцією у фінансовій галузі [3]. Поки банки досліджують різні способи використання блокчейну, ця революційна технологія почала проникати й в інші фінансові галузі. Блокчейн має потенціал значно зменшити витрати та забезпечити необхідну прозорість операційних процесів.

Такий підхід дозволяє уникнути недобросовісних методів заробітку, таких як «голі короткі продажі». Використовуючи блокчейн-систему, кожен учасник отримує доступ до її основних переваг, серед яких:

1. Приватність – усі транзакції на блокчейн-платформі зашифровані та відображаються як спеціальний набір символів для кожного учасника. Розшифрувати транзакцію можна тільки за допомогою приватного ключа – унікальної комбінації літер і чисел, відомої лише користувачеві. Це робить неможливим здійснення транзакцій від імені іншої особи.

2. Достовірність – кожен учасник системи може бачити зашифровані операції, що відбувалися на платформі. Завдяки принципу ланцюга будь-яка зміна даних призведе до зміни всіх попередніх транзакцій, що буде одразу видно.

3. Низькі витрати на транзакції. У порівнянні з банківськими комісіями, блокчейн-технологія спрощує процес посередництва та значно знижує транзакційні витрати [2].

Впровадження інноваційних технологій вимагає не лише підвищення фінансової грамотності, але й розвитку цифрової фінансової обізнаності серед населення, що включає вміння ефективно шукати, аналізувати та використовувати інформацію та формувати критичне мислення. Використання технології блокчейн перебуває на початкових етапах розвитку, але вже ґрунтується на глибокому розумінні та надійних криптографічних принципах. Блокчейн використовує існуючі мережі та технології ведення записів, однак застосовує їх інноваційно. З часом, ймовірно, ажіотаж навколо технології згасне, і блокчейн стане звичайним інструментом, який широко використовуватиметься. Дослідження та розробка блокчейн-додатків разом із ґрунтовним розумінням основних принципів блокчейн-теорії є критично важливими для максимальної реалізації трансформаційного потенціалу цієї технології.

Список використаних джерел

1. Про віртуальні активи : Закон України від 17.02.2022 № 2074-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20>.

2. Європейська Комісія. European Blockchain Strategy. 2024. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/blockchain-strategy>.

3. Перспективи розвитку блокчейн-технологій у фінансовому секторі: Тенденції, можливості та впровадження. *UkrFinTech*. URL:

**Лубковський С. А.,**  
канд. екон. наук, доцент кафедри  
корпоративних фінансів і контролінгу  
**Фербей Г. М.,**  
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,  
ОПП «Фінансовий менеджмент і контролінг»,  
Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана,  
м. Київ

## **ПОДАТКОВИЙ КОНСАЛТИНГ ТА ЙОГО МІСЦЕ У ПІДТРИМЦІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

Податковий консалтинг як один із напрямів консультаційних послуг для бізнесу, в рамках якого забезпечується фахова підтримка платників податків у питаннях податкових відносин з державою та безпосередньо контролюючими органами, сприяє ефективному виконанню податкових зобов'язань й загалом підвищенню конструктивності таких відносин. Завдяки цьому підвищується ймовірність гармонізації інтересів між податковою, яка зацікавлена в повноті сплати податків суб'єктами господарювання, платниками відповідних податків, яким потрібне сприятливе податкове навантаження, і державою, яка визначає правила гри у цій сфері та використовує зібрані кошти для фінансування суспільних благ та послуг.

Податковий консалтинг роблять податкове законодавство більш зрозумілим, а платників – більш захищеними від помилок, донарахувань, штрафів, пені та інших податкових ризиків, що негативно позначаються на показниках їх фінансово-господарської діяльності, особливо, коли вони виникають неочікувано, а отже – витрати на них не були забюджетовані. Такі ризики посилюються за умов частих та/або кардинальних змін в правовому полі, що регламентує оподаткування бізнесу. Постійні трансформації податкового законодавства, як можна помітити з Рисунку 1 нижче, є однією з особливостей вітчизняного податкового клімату. Відповідно, з кожними змінами, з одного боку, підвищується ймовірність допуститися помилки, з іншого – виникає потреба в переоцінці податкових наслідків господарських операцій і можливому перегляді тактики та/або стратегії ведення бізнесу, а отже – в послугах податкового консалтингу.